

Per-Willy Amundsen
Justis- og beredskapsminister

1. November 2017

OPPFØLGING VEDRØRENDE RUSPOLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER

Vi viser til tidligere korrespondanse hvor Justis- og beredskapsministeren og hans departement informeres om ansvarsbildet forbundet med dagens ruspolitikk. Det er nå noen år siden, men departementets ledelse viste seg da for inkompetent/forutinntatt til å ivareta sitt fagansvar for loven. Nå som vi har fått en ny Justisminister prøver vi derfor igjen. Siden sist har ruspolitikken fortsatt sin skjeve kurs, ukorrigert av fornuftsbaserte hensyn, men vi ser også at understrømmene som fører frem mot reform blir stadig sterkere.

Tiden har altså modnet noe og i den forbindelse tar vi kontakt for å gjøre den nye ministeren oppmerksom på en seriekoblet systemsvikt embetsverket, samt bidra til å rette opp den skjevhet som følger. Ideelt sett var det HOD som skulle tatt grep i denne saken, men helseministeren har dessverre sviktet det konstitusjonelle ansvar som en rettighetsorientert ruspolitisk debatt reiser—og det gjorde også din forgjenger.

Til tross for at departementet i en årrekke har vært informert om de ulykkelige konsekvensene som forbudslinjen har hatt for nasjonens helse- og velferdsbilde—og til tross for at dets tjenestemenn burde vite bedre—har vi altså ikke lyktes i å få svarene vi har krav på. Vi ber derfor den nye Justisministeren om å komme tilbake til oss en mer utfyllende redegjørelse for hvordan dagens politikk kan sies å være i tråd med de retningsbestemmelser som menneskerettsprinsippene legger opp til. Dette kan bare gjøres ved å besvare spørsmålene dere tidligere har mottatt—og alternativt, om det skulle vise seg vanskelig å forsvare forbudslinjens premisser, ber vi ministeren sørge for at problemstillingen blir forsvarlig belyst av en konstitusjonell domstol, en som er egnet til å befatte seg med spørsmål av grunnlovs vekt.

Vi kan ikke overdrive viktigheten av at den nye ministeren tar oppgaven på alvor.

Til tross for at staten har en positiv forpliktelse til å ta påståtte menneskerettsbrudd inn over seg—og til tross for at vi her snakker om elementær grunnlovsrett overført på veldokumenterte forhold—har

samtligte involverte tjenestemenn nektet å forholde seg til problemstillingen. Av en eller annen grunn vil de ikke erkjenne at en stadig tydeligere avstand begynner å tegne seg mellom forbudsmoralen og Grunnlovens prinsipper, og dokumentasjonen tatt i betraktning kan lojaliteten til førstnevnte vanskelig forsvares. Tvert om. Den som ser på saken oppdager ikke bare at det er en avstand mellom den moral som Grunnloven definerer og den som følger av forbudslinjen,¹ men at irrasjonell frykt så til de grader har fått forme ruspolitikken at den rettighetsorienterte debatten konsekvent har blitt motarbeidet fra systemhold. Som et resultat dette er rundt 200.000 nordmenn i dag fritt vilt for nulltoleransens disipler, og fordi vi som samfunn ikke vil anerkjenne deres autonomi i dette bildet fortsetter vi på vilkårlig grunnlag å utelukke denne grupperingen fra fellesskapets sfære.

Dette kan forstås som en konsekvens av at vi, over generasjoner, vekselvis enten har offergjort eller demonisert de som kommer i kontakt med de illegale stoffene. Det å frarøve disse menneskene all autonomi, all vekt som selvtenkende individer, har vært en forutsetning for vår politikk på området, og det sier seg at det har satt dype spor i nasjonens psyke. Så store, tydeligvis, at det å innrømme disse menneskene de samme rettigheter som vi selv tar for gitt blir for mye å be om. Allikevel minner vi om at Grunnlovens moral står over enhver annen vilkårlig definert samtidsmoral. Det er denne overordnede moralen borgernes rettighetsbilde springer ut ifra, og som leder for det departementet som tar seg av lov og orden tilfaller det nå deg å sørge for at problemstillingen blir forsvarlig avklart.

Justis- og beredskapsdepartementet har fra før mottatt dokumentasjon som tyder på at forbudslinjen har et uoverkommelig forklaringsproblem målt opp mot menneskerettighetene og Grunnlovens verdier, og når da Helseministeren ikke vil ta sitt faglige ansvar tilfaller det deg å ta saken videre slik at det norske folk kan føle seg trygge på at vi lever under en stat som anerkjenner borgernes rettighetsbilde.

Ja, tanken på at disse menneskene har rettigheter er ny for nordmenn. Allikevel, internasjonalt ser vi hvordan autonomiprinsippet, likhetsprinsippet, og forholdsmessighetsprinsippet oftere og oftere trekkes inn som vektfactorer når narkotikalovgivningens konstitusjonalitet skal avgjøres. Fra flere Latinamerikanske land, samt USA og Canada, finner vi en økende mengde lovgivningsdokumenter og rettsbeslutninger som ugyldiggjør forbudslinjen på dette grunnlaget, og i det siste har både Catalonias

---

¹ Mens forbudslogikken bygger på et overdimensjonert fiendebilde, ett som rettferdiggjør forfølgelse og autonomiberøvelse, så finnes det en dypere moral, en som bygger på selvbestemmelsesprinsippet, og som ser verden som hel og menneskeheten som ett. Det er denne moralen forbudstilhengerne selv kjenner på i forhold til seg selv og sine nærmeste, og det er også denne moralen som konstitusjonen bygger på, men fordi de er fanget av et overdimensjonert fiendebilde overføres ikke logikken videre. Sett i et grunnlovsperspektiv er derfor dette problemet med fiendebildene: De definerer logikken og ikke motsatt, og så snart et fiendebilde har tilstrekkelig kraft vil man begynne å rettferdiggjøre forfølgelsen av de samfunnsgrupperingene som er forbundet med ondet. Det er derfor av avgjørende viktighet for oss som samfunn at vi reflekterer over dette og ser nærmere på forutsetningene for antagelsene våre. Bare i den grad vi gjør det, vil vi forskånes fra det skadebildet som naturlig følger, for i tider med moralsk panikk vil psykologiske forsvarsmekanismer ellers sørge for at overgrepene og umoralen i samtiden ikke blir sett. Det er i denne sammenheng Grunnloven kommer oss til unnsetning, for det er fortsatt sånn at all sunn logikk bygger på grunnlovsmessige prinsipper; hvordan vi organiserer oss som samfunn har med en forankring i dette bildet å gjøre, og den som ser nærmere på saken finner derfor et manglende samsvar mellom den dypere moralen, den som konstitusjonen definerer og forsvarer, og den som forbudstilhengerne overfører på narkotikalovbryterne. Om de hadde lagt Grunnlovens verdier til grunn hadde de begynt sine regnestykker med autonomi prinsippet og sett hvordan ting falt seg videre, men det er ikke det de gjør. I stedet begynner de kalkuleringene med prinsippet om umyndiggjøring, dets rake motsetning.

parlament og Sør Afrikas Western Cape High Court, ut fra slike fornuftsbaserte analyser, konkludert med grunnlovsstridighet.²

Problemstillingen må altså tas på alvor. I Europeisk sammenheng står Norge i dag alene med Sverige om å opprettholde det narkotikafrie samfunnsidealet og andre land har for lengst gått en mer realitetsorientert politikk i møte. De har forlatt dette idealet fordi det utelukker mer hensiktsmessige og verdighetsbaserte løsninger, og selv om tanken kan være vanskelig å fordøye for et samfunn som så lenge har stigmatisert rusbrukere viser et kjapt overblikk at rundt fem prosent av befolkningen trues av strafferettslige sanksjoner for vanemønstre som ikke skader andre og som videre på ingen måte kan sies å utgjøre de tungtveiende samfunnsmessige hensyn som statlige myndigheter må kunne gjøre gjeldende. Tvert imot. Etter over femti års narkotikakrig tyder et overveldende faktabilde på at vi har gjort vondt verre, og reformbevegelsen har i denne sammenheng lagt frem et samlet argument som viser hvorfor forbudslinjen er uforenlig med sentrale menneskerettsprinsipper.

Det er denne dokumentasjonen ministeren er gjort kjent med, og for videre å klargjøre samtidsbildet og de konstitusjonelle implikasjonene ber vi deg se til utlandet. Vi finner der at Norge sakker etter utviklingstrendene i USA og Europa, for mens vi tviholder på visjonen om et narkotikafritt samfunn går resten av verden i retning av å prioritere skadebegrensning. Ikke bare det, men en naturlig konsekvens av "harm-reduction" tilnærmelsen er at man begynner å se brukerne som mennesker—og så fort det er gjort kommer menneskerettighetene inn i bildet.

Vi vet at rundt 90 prosent av brukerne er oppegående folk med brukermønstre like uproblematisk som den alminnelige alkoholdrikkeren, og spørsmålet blir videre da om vi har gode grunner for å nekte selvbestemmelse på dette området.

For Norges del har dette spørsmålet aldri blitt stilt i politisk sammenheng. Nulltoleransen har sørget for det, men samtidig får vi altså fra utlandet stadig flere regjerings- og domstolsdokumenter som anerkjenner brukernes autonomi. Det er i denne sammenheng viktig å understreke at trenden ikke bare er resultatet av en gryende vilje til å ta det ruspolitiske faktabilde inn over seg, men også at det er et hav av forskjell mellom de to tilnærmelsene. Rent faktisk så tar de utgangspunkt i diametralt motsatt ideologiske ståsteder—den ene autonomi og den andre tyranni—og folk vil i sitt daglige virke foretrekke det ene eller andre ut fra et mer eller mindre vilkårlig forståelsesbilde.³

---

² Den 28. juni stemte 118 av Catalonias 127 folkelige representanter for å legalisere Cannabis. Og som The Western Cape High Court konkluderte den 31 Mars 2017: "The evidence, holistically read together with the arguments presented to this court, suggests that the blunt instrument of the criminal law as employed in the impugned legislation is disproportionate to the harms that the legislation seeks to curb insofar as the personal use and consumption of cannabis is concerned. This conclusion is supported by the importance of the core component of the right to privacy and, further, by the cautious approach that must be taken to the evaluation of the criminalisation of cannabis which, as indicated earlier in this judgment, is certainly characterised by the racist footprints of a disgraceful past." *Prince v Minister of Justice and Constitutional Development and Others; Rubin v National Director of Public Prosecutions and Others; Acton and Others v National Director of Public Prosecutions and Others* (4153/2012) [2017] ZAWCHC 30; [2017] 2 All SA 864 (WCC); 2017 (4) SA 299 (WCC) (31 March 2017) [90]

³ Som nevnt i note 1 er det en forbindelse mellom konstitusjonens prinsipper og den etikken som følger ved å anerkjenne den primære og universale moralen, den som ser verden som hel og menneskeheten som ett, og som vi alle kjenner på før fiendebildene oppstår. Det er denne moralen som er forbundet med prinsippene i Grunnloven, for de krever en generell frihetspresumpsjon, likhet og forholdsmessighet i lovgivning, og et styresett som kjenner fornuftsbaserte begrensninger. I

Uten at folk flest vet det er altså den ruspolitiske debatt preget av disse underliggende polaritetene, og den moralske forvirringen som følger av å føre en politikk i strid med konstitusjonens uttalte verdier/prinsipper kan forventes å forøve et visst skadebilde i uoverskuelig fremtid—helt til en tryggere moralsk plattform er ervervet.

Det er i denne sammenheng trist at Norge har tviholdt på sin nulltoleranse, for som norske rusforskere har påpekt har den vært totalitær i sin bunntilnærme.⁴ Dette er aldri noe godt utgangspunkt for forståelse og innsikt. I stedet avler det fremmedgjøring, demonisering og vilkårlig forfølgelse, og fordi utgangspunktet for alt dette—narkotikaondet—viser seg stadig mer overvurdert må vi som samfunn en dag være modige nok til å møte virkeligheten.

Det bør i denne sammenheng nevnes at rusforskere, jussprofessorer, kriminologer, og psykiatere har skrevet bøker om dette og hvordan det psykologiske fenomenet “scapegoating” ligger til grunn for forfølgelsen av denne samfunnsgrupperingen.⁵ Dette tidløse fenomenet er resultatet av vår tendens til å gi andre (oftest samfunnets svakeste) skylden for problemer vi har et kollektivt ansvar for å løse. Det er derfor en uting, et problem som følger av manglende samfunnsmessig integritet. Allikevel har det også tjent en viktig funksjon, for gjennom forfølgelsen av en definert utgruppering oppstår en indre kalibrering hvor massene får sitt behov for å finne noen å se ned på dekket. I den grad folk er usikre på sin egen fullkommenhet vil derfor denne samfunnsmessige tendensen være tilstede, men det er like fullt en konsekvens av personlig/kollektiv umodenhet og slike fenomener er alltid redselsfulle for de som vet bedre.⁶

---

tider med moralsk panikk finner vi derimot en avstand mellom denne primære moralen og statens politikk på visse områder, for der overdimensjonerte fiendebilder får innflytelse vil loven bli et instrument for forfølgelse heller enn frigjøring. Dette er den uunngåelige konsekvensen av slike fiendebilder, og narkotikalovgivning er sånn sett meget suspekt.

⁴ <http://forskning.no/alkohol-og-narkotika-juridiske-fag/2008/02/narkotika-og-straaff>

⁵ Se vedlegg. Psykiateren Thomas Szasz har vist hvordan narkotikakrigen er vår tids parallell til tidligere tiders religiøse korstog og hvordan forfølgelsen av lovbrøtterne har den samme psykologiske funksjon som hekseprosessene, jødeforfølgelsene, osv. også hadde. For mer om dette, se SZASZ, *CEREMONIAL CHEMISTRY* (2003). Se også HUSAK, *DRUGS AND RIGHTS* (1992); MILLER, *THE CASE FOR LEGALIZING DRUGS* (1991) 109-24; Stuart, *War as Metaphor and the Rule of Law in Crisis* (2011); Levine & Reinerman, *The Transition from Prohibition to Regulation: Lessons from Alcohol Policy for Drug Policy*, in FISH (ED.), *HOW TO LEGALIZE DRUGS* (1998); Somerville: *Stigmatization, scapegoating and discrimination in sexually transmitted diseases: overcoming “them” and “us”* (1994)

⁶ Det skadebildet som kriminaliseringen påfører den forfulgte grupperingen er åpenbar. Mindre åpenbart er skadebildet som påføres den alminnelige borger, men det blir klart når vi vet at tider med moralsk panikk er knyttet til produksjon av traumbilder. I slike tider har irrasjonell frykt fått slikt fotfeste at det er forankret i politikk, og dette vil igjen forstyrre folks moralske kompass. Loven vil per definisjon synes å legitimere fordommene som satte den i system, og fordi folk flest vil ta dens rettmessighet for gitt vil dette skape noe tilsvarende PTSD hos soldater. De som er satt til å håndheve loven er under et systemisk trykk for å se den som rettskaffen og moralsk, men i sin daglige forfølgelse av utgrupperingen vil de intuitivt kjenne på at noe er galt. I den grad de forneker denne impulsen vil forsvarsmekanismer ivareta en tilsynelatende overbevisende fasade og de vil forfølge sine ofre med religiøs overbevisning. Allikevel vil status quo bero på en løgn, og prisen for å ivareta denne er en tilstand av indre og ytre ubalanse—en det kreves relativt høy grad av integritet for å bryte ut av. Man kan faktisk si det sånn at jo sterkere delt en kollektiv fordom er (og jo mer skambelagt), desto mer integritet skal til for å se forbi den. Kollektive traumer er i denne sammenheng noe mer utfordrende enn individuelle, for de er mer omfattende i sin natur, blir vanskeligere sett, og staten selv vil stå for videreføringen av traumbildet.

Om ministeren ikke umiddelbart forstår hvorfor, kan vi vise til hekseprosessene og jødeforfølgelsene. De er analogier til vår tid som vi gjør klokt i å merke oss, for ut fra et psykologisk forståelsesbilde er forløpet det samme. Vi snakker i alle tilfeller om irrasjonell frykt som får massene til å gå amok, og vi kan derfor (som alle andre land) en gang i fremtiden forvente en nasjonal renselsesprosess på lik linje med Tyskland etter krigen og Sør-Afrika etter apartheidregimet.⁷

Historisk sett er slike prosesser preget av et visst forløp. Rett før de finner sted kan ingen helt se dem komme, men sosiale ingeniører vet at de er et resultat av at det kollektive bevissthetsfeltet i lengre tid har latt seg modne. Dette betyr ganske enkelt at individene i mindre grad lar seg styre av frykt og uvitenhet enn tidligere generasjoner gjorde (og at kjærlighetskraften skinner sterkere igjennom i menneskenes natur) og det er ingen tilfeldighet at lov-og-orden konseptet fylles med ny mening. Vi finner da at en samfunnsmessig kalibrering har funnet sted, en hvor vi i større grad enn før styres av de verdier, idealer, og prinsipper vi som fellesskap har forpliktet oss til å følge, og dette vil igjen gjenspeile seg i mer harmoniske, frihetsorienterte, solidaritetsorienterte og samarbeidsorienterte samfunn—slike vi alle ønsker å leve i.

Når det gjelder forløpet til slike paradigmeskift er det videre preget av en periode med økt polarisering. Dette er igjen trekk vi finner i vår tid, for det er nå klart for de som vil se at premisene som forbudslinjen bygger på er tilbakevist og at forbudstilhengerne gjør en meget dårlig jobb med å forsvare en politikk som stadig flere ser problemet med. Det er derfor USA og det kontinentale Europa går i en annen retning og den norske stat gjør klokt i å ta internasjonale signaler på alvor.⁸

Når det gjelder disse, viser et komparativt blikk at vår nulltoleranse-visjon har ført til en bakstreversk holdning. Denne begynner vi først i våre dager å ta inn over oss, og det vil nå være ansvaret til de som kan lede å sørge for en solid moralsk plattform videre.

Det er i denne sammenheng viktig å ta med i betraktningen (1) at premisene som vår nåværende politikk bygger på aldri har vært gjenstand for seriøs debatt og (2) at det blir åpenbart for stadig flere at mange av de nå kriminaliserte stoffene utgjør en mindre trussel enn offentlig antatt og erkjent. Rundt halvparten av befolkningen forstår også at nulltoleransen har vist seg å være en lite hensiktsmessig måte å hankses med denne trusselen og at det finnes mindre restriktive metoder som er bedre egnet til å hankses med problembildet.

Tatt i betraktning, derfor, at grunnsetningen for vår konstitusjonelle orden er ideen om individuell frihet, om å anerkjenne og begunstige autonomiprinsippet slik at vi som samfunn kan blomstre og realisere vårt fulle potensial, er det bare naturlig at stadig flere begynner å tenke på de ruspolitiske implikasjonene. For ettersom stadig flere eksperter, rapporter, og komiteer konkluderer med at

---

⁷ Det som skjer da er psykologisk sett enormt viktig, for i tider med moralsk panikk vil befolkningen lide under forvridd moralkodekser og dette vil igjen frembringe indre og ytre kaos. Den eneste veien ut av en slik ulykkelig tilstand er bygging av integritet, for det skaper helhet og flyt hvor det var barrierer og forsvarsmekanismer som rådet. I den grad integritet kan skinne igjennom renses derfor samfunnsstoffet for den forgiftende kraften som fiendebildet påførte; stolthet erstatter skamfølelse, og vi reiser oss som samfunn mot en høyere moralsk standard.

⁸ Som ministeren vet blir vår rettsorden stadig mer internasjonal; menneskerettigheter er grunnlaget for den nye moralske verdensorden og dette betyr at det bare vil bli vanskeligere å fornekte de grunnlovsmessige implikasjonene.

mindre inngripende metoder er bedre egnet til å realisere fellesskapets beste, vil de som ser på dette fra et grunnlovsperspektiv si at, hvis det er sant, så er det ikke bare alvorlige moralske problemstillinger forbundet med å frarøve folk selvbestemmelse; det er også konstitusjonelle implikasjoner—og loven, for å bevise sin rettmessighet, må klare seg gjennom en proporsjonalitetsanalyse, slik EMD og andre konstitusjonelle domstoler benytter seg av.

Det er noe slikt Norge nå trenger. For å hjelpe nasjonen ut av den moralske panikken nulltoleransens supposisjoner har påført oss, må det gjøres en analyse som veier dens hypoteser og konsekvenser målt opp mot de hensyn som skal gjelde i moderne, demokratiske rettsstater. Modellen er kjent og når det gjelder dens følger for ruspolitikken er de nærmere utdypet i vedleggene.⁹

Ministeren finner der to bøker som dokumenterer forbedringspotensialet som ligger i tiden, samt i hvilken grad vi per dags dato avviker fra Grunnlovens mer generelle retningsbestemmelser. Disse levner liten tvil om at ruspolitikken er utformet på basis av et skjevt utgangspunkt og deres prinsipielle forankring og analyser gjør videre klart viktigheten av at departementet tar utfordringen på alvor.

Nå er det langt mellom de gangene ministeren må ta stilling til overordnede problemstillinger. Allikevel, dokumentasjonen du har mottatt viser at departementet alt for lenge har representert et vilkårlig rettsregime, og for å sikre en meningsbærende ivaretagelse av kontradiksjonsprinsippet/rettighetsbildet til brukerne av de illegale stoffene ber vi derfor, i første rekke, ministeren besvare spørsmålene i brev av 16. september 2015. Vi har ventet i flere år på dette, og det er på tide at de som har ansvar for ruspolitikken kommer på banen med noe annet enn en upublisert eksamensoppgave fra en svensk medisinstudent.¹⁰

Dette var tilfellet da din forgjenger forsøkte å forsvare vår ruspolitikk på statskanalen og det ble med rette anerkjent som en ydmykende affære for våre autoriteter. Det sier seg selv at ingen er tjent med slike tilstander, og fordi stadig flere begynner å forstå at dette er historien om keiserens nye klær gjør våre autoriteter klokt i å tenke seg nøye om. Det er i det minste klart for oss (og stadig flere med oss) at bare lojalitet til empiri kan redde deres rykte; at bare dette kan hjelpe oss ut av den moralske panikken som har samfunnet i sitt grep; og at bare dette kan gi oss et politisk fundament som er forenelig med Grunnloven—og i den grad ministeren og andre involverte svikter sitt konstitusjonelle ansvar, vil vi holde dere medskyldige i all den lidelse og død som systemisk ryggløsheit videre forårsaker.

Vi sier ikke dette fordi vi liker å være i opposisjon eller fordi vi ønsker dere vondt. Vi gjør det fordi kriminologer, leger, og jurister anslår at flertallet av de 300 årlige narkotikadødsfallene kunne vært unngått om vi hadde gått over til en helsepolitisk linje,¹¹ og vi forventer mer av våre offentlige

---

⁹ Vedlagt følger *TO END A WAR* og *TO RIGHT A WRONG*, to bøker som viser hvordan lovgivningen er uforenlig med sentrale menneskerettsbetingelser. Disse bøkene inneholder den mest detaljerte juridiske behandlingen av problemstillingen så langt og viser hvordan narkotikalovene, enten de er norske, tyske, eller amerikanske, forbryter seg mot de samme menneskeretts/grunnlovsprinsippene.

¹⁰ NRK, Folkeopplysningen, episode 3 2016.

¹¹ LARSEN, *MELLOM ALLE STOLER – NARKOMANE OG LEGER UTENFOR RUSOMSORGEN* (2008) 15; CHRISTIE & BRUUN, *DEN GODE FIENDE* (1983); Syse, *Hva er galt med norsk narkotikapolitikk?* Särtryck ur Festskrift till Lotta Vahlne Westerhäll, Santérus Förlag (2011) 426 ("I stedet for å vektlegge skadereduksjon og imøtekommenhet, og vurdere stoffbruk på linje med andre sykdommer/ tilstander,

tjenestemenn enn at dere på autopilot fortsetter å forsvare nulltoleransens prinsipper. I den grad departementet gjør det, kan dere i realiteten bare stå på tyranniets side, og nå som polariteten mellom de to er kjent har statens ansatte alle forutsetninger for å stille seg på rett side av historien. Ut ifra materialet presentert, kan dere selv se sammenhengen mellom overdimensjonerte fryktbilder, moralsk panikk, vilkårlig masseforfølgelse, og tyranniske regimer. Dere vet også at nasjonens velferd og integritet alltid vil være forbundet med den moral som følger av prinsipielle menneskerettsanalyser, og vi har fått nok av systemaktører som ubetinget stiller seg på nulltoleransens side uten evne/vilje til videre refleksjon.

Rent faktisk kan man si at det eneste som opprettholder status quo er hva stadig flere kjenner som "forbudspsykosen",¹² og vi ønsker en stans på denne typen galskap. Vi møter fenomenet daglig i vår omgang med systemaktører og det hele blir bare mer og mer pinlig ettersom utviklingen internasjonalt klargjør gapet mellom nulltoleranse visjonen og menneskerettighetenes prinsipper.

Disse er som sagt rake motsetninger, for mens Grunnlovens prinsipper er autonomi i styresett, likhet og proporsjonalitet i lovgivning, og fornuftsbaserte analyser målt ut fra menneskelige hensyn, så har krigen mot narkotika reversert alt dette. I stedet sitter vi igjen med en målet-helliger-middelet visjon som har fått oss til å akseptere de samme totalitære metodene som tidligere tiders mer kjente overgrepstater og vi aktivt motsetter oss denne utviklingen.

Vi regner også med at ministeren og hans departement vil gjøre det. Ikke bare partsaktørenes integritet, men også lovens og nasjonens, avhenger, tross alt, av at vi finner veien ut av den rådende ruspolitiske forvirring, og det sier seg selv at det vil være i alle parters interesse å avdekke de videre nyansene forbundet med dette bildet. Om ministeren tar sitt konstitusjonelle ansvar vil vi derfor, på vår side, som representanter for det sivile samfunn, være behjelpelige med hva vi kan, og i denne forbindelse håper vi å høre fra deg.

Vennlig hilsen

Leder for AROD

---

har de statlige helsemyndighetene mer framstått som en av årsakene til at Norge ligger på europatoppen for overdosedødsfall.")

¹² En psykose er en tilstand hvor man innehar to motstridende verdensbilder og forbudspsykosen avslører seg når man for eksempel gjør en representant for lovgivningen oppmerksom på avstanden mellom teori og praksis. Vi vet fra før at de har sverget en ed om troskap til grunnloven og at de er har en positiv forpliktelse til å ta påståtte menneskerettighetsbrudd på alvor. Til tross for dette vil de, hver gang de blir presentert empiri eller logikk som avslører en av grunn mellom deres verdensbilde og menneskerettighetene, nekte å se koblingen. På denne måten observerer vi hvordan forsvarsmekanismene fornektelse og projeksjon vedlikeholder en dissosiativ-ego status hvor våre tjenestemenn på den ene siden fortsetter å se seg som representanter for medmenneskelighet og edle verdier, mens de på den andre siden ser bort fra avgrunnen som eksisterer mellom nulltoleranse-moralen og den mer grunnleggende moralen, den som de anvender på seg selv og dem de elsker.

Vedlegg:

Disse vedleggene vil gi en introduksjon til problemstillingen, samt vår korrespondanse med norske myndigheter. For videre informasjon, se våre nettsider www.arodpolicies.org, eller ta kontakt med oss.

- AROD brev til Helseminister, 16. september 2015
- Svar fra Helseminister, 30. mars 2016
- AROD til Helseminister, 14. april 2016
- Nytt svar fra Helseminister, 29. august 2016
- Mikalsen, *TO END A WAR*
- Mikalsen, *TO RIGHT A WRONG*